

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՇՈՒԿԱՅԻ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԶԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆՈՒՄ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՀՍԿՈՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Հսկողական գործողության հիմքը՝

Որակի ապահովման ստորաբաժանման գործունեության 2017 թվականի տարեկան ծրագրի 4-րդ կետ:

2. Հսկողության գործողության նպատակը՝

Տեսչական մարմնի գործունեության արդյունքի մեծացում, արդյունավետության բարձրացում, գործունեության բարելավում և կարգապահական կանոնների ապահովում:

3. Հսկողական գործողության ուղղությունները՝

Տեսչական մարմնի գործունեության արդյունքներ, բողոքների պատճառներ, ստորաբաժանումների գործառույթներ, կարգապահական կանոններ:

4. Հսկողության ծավալը՝

Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմին:

5. Հսկողական գործողության կատարման ժամկետը՝

2017 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2017 թվականի հոկտեմբերի 1-ը:

6. Հսկողական գործողության տեսակը՝

Ուսումնասիրություն:

7. Հսկողական գործողության արդյունքները՝

8. Առաջարկություններ՝

2017 թվականին որակի ապահովման ստորաբաժանման գործունեությունն ուղղված է եղել Տեսչական մարմնում հետևյալ ուղղություններով ներքին հսկողության իրականացմանը՝

1) Տեսչական մարմնի գործունեության արդյունքների ուսումնասիրում և վերլուծություն.

Ուսումնասիրությունները և վերլուծությունները կատարվել են համաձայն որակի ապահովման ստորաբաժանման 2017 թվականի տարեկան ծրագրի 4-րդ կետի 1-ին ենթակետի աղյուսկում ներկայացված Տեսչական մարմնի գործառույթների նկատմամբ:

1. Ոչ պարենային արտադրանքի ռիսկերի գնահատման նպատակով շուկայում օրենքով սահմանված ուսումնասիրությունների իրականացում:

Հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի կողմից իրականացվել է Երևան քաղաքում ուսումնասիրություն վերահսկման ենթակա թվով 10 ոլորտում, որի արդյունքում հայտնաբերվել են հետևյալ խախտումներ՝

I. **Ավտոգազալիցքավորման ճնշակայաններ (ԱԳԼՃԿ):** Ուսումնասիրման են ենթարկվել 28 տնտեսվարող սուբյեկտ: Բոլոր ուսումնասիրված կազմակերպություններում հայտնաբերվել են նույնատիպ խախտումներ՝ վաճառված գազի քանակության չափումն իրականացվել է ոչ թե կիլոգրամներով այլ մ³, բնական գազի կոմպրեսացված վառելիքի ճնշումը գերազանցել է 19.6 ՄՊա, ինչպես նաև հրահանգները փակցված չեն եղել ԱԳԼՃԿ-ի լիցքավորման աշտարակի տեսանելի մասում:

II. **Ավտոմոբիլային բենզին և դիզելային վառելիք:** Ուսումնասիրվել է թվով 101 լցակայաններ: 38 լցակայաններում առկա են եղել մակնշմանը ներկայացվող պահանջների խախտումներ:

III. **Թեթև արդյունաբերության արտադրանք:** Ուսումնասիրման են ենթարկվել 76 տնտեսվարող սուբյեկտ: 74 կազմակերպություններում հայտնաբերվել է ապրանքատեսակների մակնշման բացակայության դեպքեր:

IV. **Թղթե զանգվածից, թղթից, թաղանթանյութի բամբակից կամ թաղանթանյութի թելքերի պաստառից, ինչպես նաև քիմիական թելքերից և այլ մանածագործական նյութերից պատրաստված արտադրանք:** Ուսումնասիրություն է իրականացվել թվով 33 տնտեսվարող սուբյեկտում: Բոլոր կազմակերպություններում հայտնաբերվել է ապրանքատեսակների մակնշման բացակայության դեպքեր:

V. **Մակերևութաակտիվ միջոցներ և մակերևութակտիվ նյութեր պարունակող լվացող ու մաքրող միջոցներ:** Ուսումնասիրություն է իրականացվել թվով 27 տնտեսվարող սուբյեկտում: Բոլոր կազմակերպություններում հայտնաբերվել են ապրանքատեսակների մակնշման բացակայության կամ թերի մակնշման դեպքեր:

VI. **Գազանման վառելիքով աշխատող սարքավորումներ:** Ուսումնասիրություն է իրականացվել թվով 26 տնտեսվարող սուբյեկտում: Բոլոր կազմակերպություններում հայտնաբերվել են ապրանքատեսակների մակնշման բացակայության կամ թերի մակնշման դեպքեր:

VII. **Օծանելիքակոսմետիկական արտադրանք:** Ուսումնասիրություն է իրականացվել թվով 79 տնտեսվարող սուբյեկտում: Բոլոր կազմակերպություններում հայտնաբերվել են ապրանքատեսակների մակնշման բացակայության կամ թերի մակնշման դեպքեր:

VIII. **Սինթետիկ հիմքով լաքեր և ներկեր:** Ուսումնասիրություն է իրականացվել թվով 63 տնտեսվարող սուբյեկտում: Բոլոր կազմակերպություններում հայտնաբերվել են ապրանքատեսակների մակնշման բացակայության դեպքեր:

IX. **Ռադիոսարքավորումներ և հեռահազորդակցության վերջնակետային սարքավորումներ:** Ուսումնասիրություն է իրականացվել թվով 18 տնտեսվարող սուբյեկտում: Բոլոր կազմակերպություններում հայտնաբերվել են ապրանքատեսակների մակնշման բացակայության դեպքեր:

Առաջարկություններ՝

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ուսումնասիրության ընթացքում հայտնաբերված թերությունները ենթակա են վերացման և չեն ներկայացնում էական վնաս կամ ռիսկ շրջակա միջավայրին, ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց, գույքային շահերին, պետությանը, առաջարկում ենք տեղեկացնել տնտեսվարող սուբյեկտներին իրենց մոտ տեղ գտած թերությունների մասին և որոշ ժամանակ անց իրականացնել կրկնակի ուսումնասիրություն նույն կազմակերպություններում ոչ բարեխիղճ տնտեսվարող սուբյեկտներին հայտնաբերելու նպատակով:

2. Վիճակագրական տվյալների հավաքման և վերլուծությունների միջոցով իր վերահսկողության ոլորտում գործող տնտեսվարող սուբյեկտների ռիսկերի գնահատման աշխատանքների իրականացում և վերահսկողական գործառույթների նպատակադրում դեպի առավել ռիսկային ոլորտները, տնտեսվարող սուբյեկտները:

Հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի կողմից նշված գործառույթի ուղղությամբ կատարվել են հետևյալ աշխատանքները՝

I. Ռիսկերի գնահատման և վերլուծությունների վարչության կողմից հավաքագրվել և վերլուծվել է ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի կողմից տրամադրված ՀՀ ներմուծված ոչ պարենային ապրանքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, ուսումնասիրվել է թվով 1036 կազմակերպություն, որից ընտրվել են 647 պարբերաբար ներմուծում իրականացնող խոշոր կազմակերպություններ: Ստացված տվյալները համադրվել են Հավատարմագրման ազգային մարմնի պաշտոնական կայքում տեղադրված համապատասխանության սերտիֆիկատների և համապատասխանության հայտարարագրերի ռեեստրի տվյալների հետ: Համադրության արդյունքում պարզվել է, որ տնտեսվարող սուբյեկտների ընդհանրը 21.3%-է ներմուծված արտադրանքը ենթարկել համապատասխանության հավաստման (սերտեֆիկատ, հայտարարագիր)։

II. Իրականացվել է Տեսչական մարմնի ստուգումների տարեկան ծրագրի և ծրագրից դուրս 24 ստուգումների արդյունքում ստացված տվյալների վերլուծություն և ռիսկերի գնահատում:

III. Ռիսկային տնտեսվարող սուբյեկտներ և ապրանքատեսակներ բացահայտելու նպատակով պատրաստվել են հարցումներ ՀՀ-ում գործող 11 սպառողների շահերի պաշտպանության բնագավառում գործունեություն ծավալող հասարակական կազմակերպությունների:

IV. Հավաքագրվել է տեղեկատվություն՝ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առք ու վաճառք իրականացնող տնտեսվարող սուբյեկտների վերաբերյալ (ՀՀ մարզեր (158), Երևան քաղաքի վարչական շրջաններ (72)):

V. Հավաքագրվել է տեղեկատվություն՝ տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից ստուգաչափված 1937 չափման միջոցների վերաբերյալ:

VI. Վերլուծվել են 2017 թ. 1-ին կիսամյակում Տեսչական մարմնի կողմից իրականացված ուսումնասիրությունների արդյունքները:

3. Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց կողմից ներկայացված դիմումներում բարձրացված հարցերի ուսումնասիրություն, դրա հիման վրա համապատասխան առաջարկությունների ներկայացում

Հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնը ստացել է 5 գրավոր դիմում որոնցից՝

- 2 դիմումը կապված են եղել գնված ապրանքների ետ վերադարձման հետ,
- 1 դիմում մարտկոցների մակնշման վերաբերյալ,
- 1 դիմում լրատվական «Newsbook» լրատվական կայքից՝ Հայաստանի Հանրապետությունում վաճառվող խաղալիքների որակի վերահսկման վերաբերյալ,
- 1 դիմում «Հետաքննող լրագրողներ» հասարակական կազմակերպությունից՝ ԱԳԼԾԿ-ների վերաբերյալ:

Բոլոր դիմումներին տրվել են սպառիչ պատասխաններ:

«Թեժ գիծ» ծառայության միջոցով Տեսչական մարմինը ստացել է 113 հեռախոսազանգ, որոնցից՝

- թվով 26 հեռախոսազանգ վերաբերվել են ոչ պարենային ապրանքների տեխնիկական կանոնակարգերի դրույթների պարզաբանմանը՝ մակնշման պահանջների, համապատասխանության գնահատման ընթացակարգերի, անվտանգության ցուցանիշների և այլն: Տրվել են սպառիչ պատասխաններ,
- թվով 87 հեռախոսազանգ Տեսչական մարմնին վերապահված լիազորությունների շրջանակներից դուրս է եղել: 19-ը վերաբերվել են հեռախոսակապերի սակագներին, պարենային ապրանքների գներին և այլն, իսկ 68-ը՝ գնված ոչ պարենային ապրանքների ետ վերադարձնելուն կամ փոխանակմանը:

Նշված գործառույթը Տեսչական մարմնի կողմից թերի կատարելու դեպքեր չեն արձանագրվել:

4. Տեսչական մարմնի կայքէջի տեղեկատվական սպասարկման իրականացում

Կայքէջի տեղեկատվական սպասարկումը իրականացվել է պարբերաբար՝ տեղադրվել են իրավական փաստաթղթեր և հայտարարություններ:

Անհրաժեշտ է նշել, որ կայքէջի ՎՏԱՆԳԱՎՈՐ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ բաժնում տեղադրված ապրանքատեսակները չեն թարմացվել, մինչդեռ մեծ քանակությամբ վտանգավոր ապրանքատեսակների ցանկեր առկա են, ինչպես Եվրամիության <<RAPEX>> (http://ec.europa.eu/consumers/consumers_safety/safety_products/rapex/alerts/) համակարգում, այնպես էլ ռուսական <<РОСПОТРЕБНАДЗОР>> (www.rospotrebnadzor.ru) կայքէջերում:

Տեսչական մարմնի կայքէջում ՀՀ ֆինանսների նախարարության, ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության, Առէկսիմբանկ ՓԲԸ-ի, USAID, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացմանն աջակցող խորհրդի և Եվրամիության RAPEX համակարգի կայքէջեր այցելելու ներկայացված հղումները չեն համապատասխանում:

2016 թ. որակի ապահովման բաժնի տարեկան հաշվետվության մեջ կայքէջի գործունեության հետ կապված առաջարկությունները (1. Կայքէջում ավելացնել ևս մեկ պատուհան, որտեղ այցելուներին կտրվի հնարավորություն գրառել իրենց կարծիքը, դիտողությունները և առաջարկները կայքէջի և Տեսչական մարմնի գործունեության վերաբերյալ: 2. Ավելացնել կայքէջը այցելած մարդկանց քանակը հաշվարկելու դաշտ: Նշվածը հնարավորություն կտա պարզել, թե ինչպես է կայքէջը իրականացնում իր աշխատանքը որպես իրազեկման և խորհրդատվության աղբյուր), որոնք ընդունվել էին Տեսչական մարմնի և հաստատվել Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմնի կառավարման խորհրդի կողմից, դեռևս չեն իրականացվել:

Առաջարկություններ՝

Հաշվի առնելով վերը նշված թերությունները Տեսչական մարմնի կայքէջի տեղեկատվական սպասարկման իրականացումը 2017 թ. 1-ին կիսամյակում չի կարելի գնահատել բավարար: Նշված թերությունների շտկման և հետագայում նմանատիպ խնդիրներից խուսափելու նպատակով առաջարկում ենք հետևյալը՝

1. Տեսչական մարմնի իրազեկման, խորհրդատվության և հանրության հետ տարվող աշխատանքների բաժնին, որը իրականացնում է Տեսչական մարմնի կայքէջի սպասարկման աշխատանքները, սեղմ ժամկետներում թարմացնել ՎՏԱՆԳԱՎՈՐ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ բաժինը և շտկել այլ ներկայացված թերությունները, ինչպես նաև ապահովել 2016 թ. որակի ապահովման բաժնի տարեկան հաշվետվության մեջ կայքէջի գործունեության հետ կապված առաջարկությունների կատարումը:

2. Տեսչական մարմնի իրազեկման, խորհրդատվության և հանրության հետ տարվող աշխատանքների բաժնին իրականացնել աշխատանքների բաշխում և նշանակել կայքէջի տեղեկատվական սպասարկում իրականացնող պատասխանատու աշխատակից, որը պարբերաբար (ամիսը մեկ) գրավոր հաշվետվություններ կներկայացնի Տեսչական մարմնի ղեկավարին՝ կայքէջի հետ տարվող աշխատանքների վերաբերյալ:

5. Հասարակության տեղեկացում քաղաքացիների դիմումների, բողոքների, առաջարկությունների քննարկման արդյունքների մասին

Հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմինը քաղաքացիներից ստացել է թվով 3 դիմում, որոնցից 2 դիմում կապված է եղել ոչ պարենային արտադրանքի փոխանակման կամ վերադարձի հետ, իսկ 1 դիմում վերաբերվել է մարտկոցների մակնշմանը: Դիմումներին Տեսչական մարմինը տվել է գրավոր պատասխաններ:

2016 թ. որակի ապահովման բաժնի տարեկան հաշվետվության մեջ նշված գործառույթի հետ կապված առաջարկությունը (հաշվի առնելով քաղաքացիների մեծ հետաքրքրվածությունը ոչ պարենային արտադրանքի վերադարձման և փոխանակման հարցի վերաբերյալ, նպատակահարմար ենք գտնում Տեսչական մարմնի իրազեկման, խորհրդատվության և հանրության հետ տարվող աշխատանքների բաժնին ձեռնարկել միջոցներ սպառողների հնարավորինս լայն զանգվածների շրջանակներում անցկացնել իրազեկման աշխատանքներ տվյալ հարցի վերաբերյալ), որը ընդունվել է Տեսչական մարմնի և հաստատվել Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմնի կառավարման խորհրդի կողմից, դեռևս չի իրականացվել:

Առաջարկություններ՝

1. Տեսչական մարմնի իրազեկման, խորհրդատվության և հանրության հետ տարվող աշխատանքների բաժնին անհրաժեշտ է պարբերաբար (եռամսյակը մեկ) Տեսչական մարմնի կայքէջում տեղադրել քաղաքացիների դիմումների, բողոքների, առաջարկությունների քննարկման արդյունքները և դրա վերաբերյալ ներկայացնել գրավոր հաշվետվություն Տեսչական մարմնի ղեկավարին:

2. Տեսչական մարմնի իրազեկման, խորհրդատվության և հանրության հետ տարվող աշխատանքների բաժնին աշխատանքներ տանել 2016 թ. որակի ապահովման բաժնի տարեկան հաշվետվության մեջ նշված գործառույթի հետ կապված առաջարկություն կատարման վերաբերյալ և գրավոր հաշվետվություն ներկայացնել Տեսչական մարմնի ղեկավարին:

6. Չափումների միասնականության ապահովման բնագավառը կանոնակարգող օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված չափագիտական կանոնների և նորմերի պահպանման, այդ թվում՝ «Չափումների միասնականության ապահովման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված օրենսդրական չափագիտության տարածման ոլորտների պահանջների պահպանման, հաստատված տեսակի չափման միջոցների կիրառման, չափումների կատարման վկայագրված մեթոդիկաների առկայության և չափումների միասնականության ապահովման բնագավառում տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջների պահպանման նկատմամբ պետական չափագիտական վերահսկողության իրականացում անվտանգության տեսանկյունից
7. Տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից շուկայահանված ոչ պարենային արտադրանքի՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքների և այլ իրավական ակտերի պահանջների կատարման նկատմամբ օրենքով սահմանված կարգով պետական վերահսկողության իրականացումը՝ ներառյալ օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով ստուգումների իրականացումը.

2017թ. 1-ին կիսամյակում Տեսչական մարմնի կողմից իրականացվել է 70 ստուգում, որից 30-ը Տեսչական մարմնի ստուգումների տարեկան ծրագրից և 40-ը ըստ անհրաժեշտության (ՀՀ Վարչապետի հանձնարարությամբ ոլորտային ստուգումներ վառելիք ներմուծող և իրացնող ընկերություններում): Նշված ստուգումներից 24 ավարտված են, իսկ 46-ը գտնվում են ստուգումների արդյունքների ամփոփման փուլում:

Ավարտված ստուգումները ունեն հետևյալ արդյունքները՝

- 9 Ավտոգազալիցքավորման ճնշակայանների (ԱԳԼՃԿ) ոլորտի ստուգում, բոլոր տնտեսվարողների մոտ գրանցվել են խախտումներ 6 դեպքերում գազը լիցքավորվում էր խորանարդ մերտրով, գազի ճնշումը գերազանցում էր թույլատրելի ճափը, չափման միջոցները ստուգաչափված չէին և 3 դեպքում գազը լիցքավորվում էր խորանարդ մերտրով, գազի ճնշումը գերազանցում էր թույլատրելի չափը:
- Չափումների միասնականության ապահովման ոլորտ՝
  - o 4 բժշկական ծառայություն, բոլոր սուբյեկտներում գրանցվել են խախտումներ – որոշ օգտագործվող չափման միջոցները ստուգաչափված չէին.
  - o 1 տաքսի ծառայություն, խախտումներ չեն գրանցվել.
- 4 քսուքային նյութերին, յուղերին և հատուկ հեղուկների ստուգում, 3 դեպքում գրանցվել են նույնատիպ խախտումներ (որոշ ապրանքատեսակները իրացում էին առանց համապատասխանության սերտիֆիկատների և հայերեն լեզվով մակնշման, չափաթակը ստուգաչափված չէր), 1 դեպքում խախտում չի արձանագրվել,
- 3 խաղալիքների ոլորտի ստուգում, 3 դեպքում ել գրանցվել են խախտումներ, 1 կազմակերպության մոտ խաղալիքները իրացվում էին առանց համապատասխանության սերտիֆիկատի և մակնշման և 2 կազմակերպության մոտ խաղալիքները իրացվում էին առանց համապատասխանության սերտիֆիկատի,
- 3 ավտոմոբիլային բենզինի և դիզելային վառելիքի ոլորտի ստուգում – խախտումներ չեն հայտնաբերվել:

2017 թ. 1-ին կիսամյակում Տեսչական մարմինը իր տարեկան ծրագրի համաձայն պետք է իրականացներ 65 ստուգում: Նշված քանակից իրականացվել է ընդհամենը 30 ստուգում, 2 ստուգում չի իրականացվել տնտեսվարող սուբյեկտի ժամանակավոր դադարեցված և

կազմակերպության լուծարված լինելու պատճառներով, իսկ 33 ստուգում չի իրականացվել համապատասխան ստուգաթերթերի բացակայության պատճառով:

Առաջարկություններ՝

Տեսչական մարմնի հիմնական գործողություններից մեկի ստուգումների իրականացման նկատմամբ որակի ապահովման բաժնի վերահսկողական գործառույթը ներկա պահին սահմանափակվում է ստուգումների արդյունքում կազմված տեղեկանքների և ակտերի ուսումնասիրությամբ, ինչը հնարավորություն չի տալիս կազմել սպառիչ պատկերացում ստուգման ընթացքում տնտեսվարող սուբյեկտներին տրամադրված տեղեկատվության որակի, ընթացակարգերի թափանցիկության, աշխատակիցների արհեստավարժության և անաչառության մասին, ինչպես նաև ստուգումների ուղեցույցում ներկայացված պահանջների ապահովման վերաբերյալ: Նշված գործառույթի նկատմամբ լիարժեք վերահսկողություն իրականացնելու նպատակով առաջարկում ենք Տեսչական մարմնի որակի ապահովման բաժնի աշխատակիցներին ընձեռնել հնարավորություն պարբերաբար ուսումնասիրություններ իրականացնել Տեսչական մարմնի կողմից իրականացվող ստուգումների նկատմամբ՝ ստուգման վայրերում: Ուսումնասիրությունը իրականացվելու է Տեսչական մարմնի ղեկավարի կողմից արձակված հրամանի հիման վրա:

- 8. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշմման լիցենզիաների պահանջների և պայմանների պահպանման նկատմամբ հսկողության իրականացում:**
- 9. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառքի տարածքներում թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգի և հարգադրոշմի համապատասխանության, ինչպես նաև «Թանկարժեք մետաղների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, սահմանված պահանջների, պայմանների պահման նկատմամբ փաստաթղթային հսկողություն և տեղում ստուգումների իրականացում**

2017 թ. 1-ին կիսամյակում Տեսչական մարմնի տարեկան ծրագրով նախատեսվել է նշված ոլորտներում 2 ստուգում, սակայն ստուգաթերթերի բացակայության պատճառով ստուգումները չեն իրականացվել:

- 10. Ոչ պարենային արտադրանքի անվտանգության և չափումների միասնականության ապահովման ոլորտներում Հայաստանի Հանրապետության օրենքների և դրանց համապատասխան ընդունված իրավական ակտերի դրույթների կիրառման վերաբերյալ բացատրական աշխատանքների իրականացում, տնտեսավարող սուբյեկտներին իրենց իրավունքների և պարտականությունների մասին իրազեկում, ինչպես նաև մեթոդական աջակցության և խորհրդատվության տրամադրում.**
- 11. Տնտեսավարող սուբյեկտի գործունեությանն առնչվող, ոչ պարենային արտադրանքի անվտանգությանը և չափումների միասնականության ապահովմանը, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշմման լիցենզիաների պահանջներին վերաբերող նոր իրավական ակտեր ընդունվելու կամ ուղեցույցներ հրապարակվելու, ինչպես նաև դրանցում փոփոխություններ կամ լրացումներ կատարվելու դեպքում դրա մասին «Տեսչական մարմինների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով տնտեսավարող սուբյեկտների իրազեկման ապահովում.**

Հաշվետու ժամանակահատվածում վերընշված երկու գործառույթների ուղղությամբ Տեսչական մարմնի կողմից աշխատանքներ չեն իրականացվել:

2016 թ. որակի ապահովման բաժնի տարեկան հաշվետվության մեջ նշված գործառույթների հետ կապված առաջարկությունը (իրազեկման, խորհրդատվության և հանրության հետ տարվող աշխատանքների բաժնին կազմել երկարաժամկետ ծրագիր ոլորտային հանդիպումներ կազմակերպելու և անցկացնելու նպատակով, հնարավորության դեպքում նեոարել նաև ՀՀ մարզերը), որը ընդունվել է Տեսչական մարմնի և հաստատվել Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմնի կառավարման խորհրդի կողմից, դեռևս չի իրականացվել:

Առաջարկություններ՝

Տեսչական մարմնի իրազեկման, խորհրդատվության և հանրության հետ տարվող աշխատանքների բաժնին աշխատանքներ տանել 2016 թ. որակի ապահովման բաժնի տարեկան հաշվետվության մեջ նշված գործառույթների հետ կապված առաջարկության կատարման վերաբերյալ և գրավոր հաշվետվություն ներկայացնել Տեսչական մարմնի ղեկավարին:

2) Կարգապահական կանոնների ապահովման վերլուծություն:

Տեսչական մարմինը հագեցված է աշխատակիցների աշխատանքի ներկայանալու, ինչպես նաև աշխատանքի ավարտման կապակցությամբ աշխատանքի վայրից հեռանալու վերաբերյալ տեղեկությունները գրառելու համակարգչային սարքավորումով, սակայն աշխատակիցների մի մասը չունի համապատասխան քարտեր գրանցվելու համար, ինչը դժվարացնում է նրանց ելք ու մուտքի հսկման աշխատանքի ապահովումը: Միաժամանակ պետք է նշել, որ նշված սարքավորումն ունի վերանորոգման կարիք, քանի որ պարբերաբար խափանվում է,

Տեսչական մարմնի կարգապահական կանոնների ապահովման նպատակով որակի ապահովման բաժնի կողմից իրականացված ուսումնասիրությունները ի հայտ չեն բերել որևէ էական խախտումներ:

3) Բողոքների պատճառների և արդյունքների վերլուծություն:

Հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի աշխատակիցների վերաբերյալ որևէ բողոք ներկայացված չի եղել: